

**ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR**

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽI

ANALÝZA AMSP ČR

OBCHODNÍ A INVESTIČNÍ A SPECIFICKÉ AKTIVITY MEZI ČR A ČÍNOU

29. 3. 2016, Praha

Zpracoval řešitelský tým Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Obsah:

- Export a import zboží mezi Čínou a ČR
- Čínské investice v ČR a ve světě
- Služby a specifické aktivity
- Závěry

Analýza exportu z ČR do Číny

Přímý export do Číny:¹

Rok	Export v Kč (mil.)
2015	45 531
2014	42 460
2013	37 588
2012	32 712
2011	29 516

Celkový přímý export tuzemských firem do Číny za rok 2015: **45 531 mil. Kč.**

Celkový přímý export tuzemských firem do všech teritorií za rok 2015: **3 902 028 mil. Kč**

Podíl Číny na celkových exportech: **1,17 %** (bez započtení reexportů)

Růst exportu do Číny v porovnání 2014 a 2015: **7,2 %**

Reexport do Číny přes Německo:

Reexport tuzemských firem do Číny přes Německo činí **116 %** z přímého exportu, tj.: **52 815 mil. Kč.**²

Porovnání reexportu přes Německo s ostatními zeměmi V4:³

Reexport polských firem do Číny přes Německo činí **49 %**, maďarských firem **54 %**, slovenských firem **82 %**.

Celkový export do Číny se započtením reexportu přes Německo: 45 531 + 52 815 = 98 346 mil Kč

Hlavní tuzemské exportní komodity do Číny:⁴

Stroje a dopravní prostředky: **62 %** z celkového exportu do Číny

Průmyslové a spotřební zboží: **13,6 %** z celkového exportu do Číny

Tržní výrobky tříděné podle materiálu: **9,6 %** z celkového exportu do Číny

Suroviny s výjimkou paliv: **7,6 %** z celkového exportu do Číny

Významné konkrétní exportní položky: součásti motorových vozidel, obvody, rozvaděče, čerpadla, zdviže, buničina, pneumatiky, hračky, kočárky, tříkolky, telefonní přístroje

¹ ČSÚ, uvažuje se tzv. přeshraniční pojetí zahraničního obchodu, které vypovídá výhradně o fyzickém pohybu zboží přes hranice. 2016

² Wlazel, M.: Reexporty a nepřímé exporty visegrádských zemí přes Německo do Číny, str.38, 2012.

³ Wlazel, M.: Reexporty a nepřímé exporty visegrádských zemí přes Německo do Číny, str.38, 2012.

⁴ ČSÚ, 2015.

Analýza importu z Číny do ČR

Tuzemský import z Číny:⁵

Rok	Import v Kč (mil.)
2015	464 185
2014	363 099
2013	303 397
2012	275 061
2011	334 527

Celkový import tuzemských firem z Číny za rok 2015: **464 185 mil. Kč.**

Celkový import tuzemských firem ze všech světových destinací za rok 2015: **3 473 156 mil. Kč**

Podíl Číny na celkových importech: **13,3 %**, Čína je **druhým** největším dovozcem do ČR.

Meziroční růst importu z Číny do ČR v letech 2014 a 2015: **27,8 %**

Hlavní importní komodity z Číny:⁶

- Stroje a dopravní prostředky: **73,8 %** z objemu čínského importu do ČR
- Průmyslové a spotřební zboží: 52 765 mil Kč, tj. **14,7 %** z čínského importu do ČR
- Ostatní pod 10% podílu: Tržní výrobky dle materiálů, chemikálie, atd.

Významné konkrétní položky dovozu z Číny: stroje na automatické zpracování dat, telefonní přístroje, integrované a elektrické obvody, monitory, tiskárny, hračky

Celková obchodní bilance mezi ČR a Čínou je záporná: - 418 654 mil. Kč (bez započtení reexportů)

⁵ ČSÚ, uvažuje se tzv. přeshraniční pojetí zahraničního obchodu, které vypovídá výhradně o fyzickém pohybu zboží přes hranice. 2016.

⁶ ČSÚ, 2015.

Analýza čínských investic v ČR a ve světě

Souhrnný počet čínských investic v ČR (2003-2015): 18⁷

Celková výše čínských investic v ČR (2003-2015): 381,7 mil. USD⁸

Počet vytvořených pracovních míst čínskými investory v ČR (2003-2015): 3 148⁹

Celková výše zahraničních investic v ČR (1993-2014): 106,01 mld. USD¹⁰

Podíl čínských investic na celkových zahraničních investicích v ČR: 0,36 %

Pro porovnání:

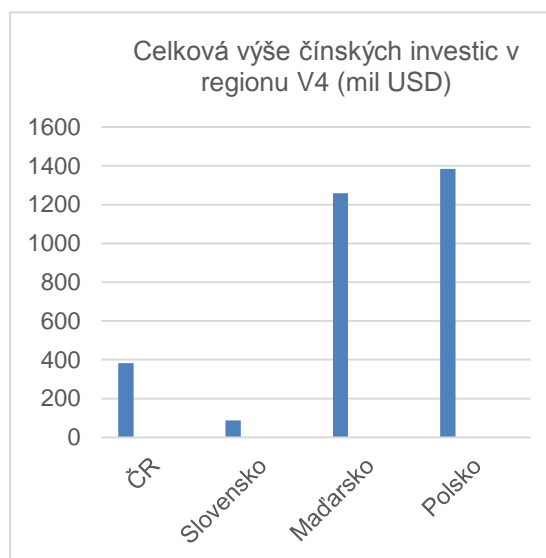
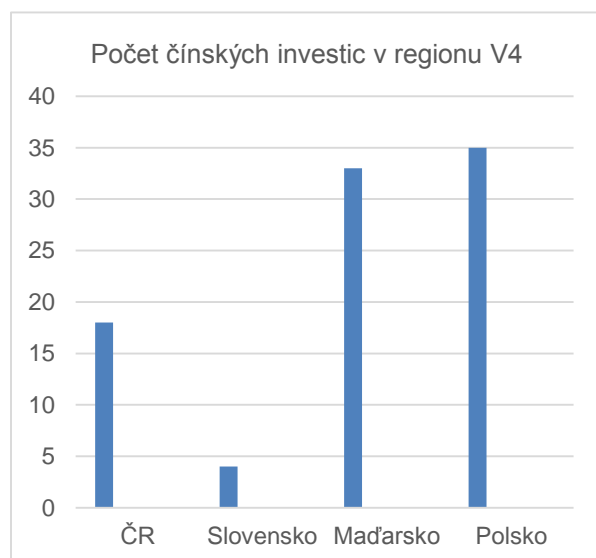
Podíl německých investic na celkových zahraničních investicích v ČR: 21,9 %¹¹

Podíl amerických investic na celkových zahraničních investicích v ČR: 5,78 %¹²

Podíl japonských investic na celkových zahraničních investicích v ČR: 0,71 %¹³

Porovnání čínských investičních aktivit v zemích V4 (2003-2015):¹⁴

Země V4	Počet čínských investic	Celková výše čínských investic (mil USD)	Počet vytvořených pracovních míst
Česká republika	18	381,7	3 148
Slovensko	4	86,9	607
Maďarsko	33	1 258,3	7 516
Polsko	35	1 383,8	8 815

⁷ Jedná se o investice počítané od r. 2003 do 10/2015, Financial Times, 2015.

⁸ Jedná se o cílový stav výše investice, předkládaný investorem, Financial Times, 2015.

⁹ Jedná se o cílový stav počtu vytvořených pracovních míst, předkládaný investorem, Financial Times, 2015.

¹⁰ ČNB, 2015.

¹¹ Jedná se o investice počítané od r. 1993 do 2015, CzechInvest, 2015.

¹² CzechInvest 2015.

¹³ CzechInvest, 2015.

¹⁴ Financial Times, 2015.

Analýza čínských investic v ČR a ve světě

Čínské investice ve světě a porovnání s Českou republikou:

Země s největším počtem čínských investičních projektů (2003-2015):¹⁵

Celkový počet čínských investic ve světě: 3 656, tj. 1,8 % ze všech světových investic (tzv. FDI)

1. Německo: 442
2. Spojené státy americké: 404
3. Velká Británie: 192
4. Indie: 171
5. Rusko: 125
-
36. ČR: 18

V ČR se uskutečňuje 0,5 % všech čínských investic z pohledu počtu projektů.

Zajímavost: 10 % čínských investorů¹⁶ zrealizovalo historicky celkem 1691 investic, tj. 46 %

Země s největším součtem všech dosavadních čínských investic (2003-2015):¹⁷

Celkový objem čínských investic ve světě: 338 004 mil. USD

1. Spojené státy americké: 24 762 mil. USD
2. Indonésie: 21 341 mil. USD
3. Rusko: 20 512 mil. USD
4. Indie: 17 513 mil. USD
5. Brazílie: 16 992 mil. USD
-
- ČR: 382 mil. USD

V ČR uskutečňuje 0,1 % všech čínských investic z pohledu celkové sumy investovaných peněz.

Země s největším množstvím vytvořených pracovních míst v důsledku čínských investic (2003-2015):¹⁸

Celkový počet pracovních míst ve světě, vytvořených čínskými investicemi: 811 451

1. Rusko: 77 534
2. Indie: 74 676
3. Spojené státy americké: 62 806
4. Brazílie: 42 067
5. Indonésie: 37 259
-
- ČR: 3 148

V ČR se vytvoří 0,4% všech nově vytvořených pracovních míst čínskými investory ve světě.

Zajímavost: 10% čínských investorů vytvořilo 413 139 pracovních míst ve světě, tj. tj. 51% ze všech míst vytvořených čínskými investory.

¹⁵ Financial Times, 10/2015.

¹⁶ Jedná se o následující firmy: Huawei Technologies, ZTE, ICBC, Bank of China, China Construction Bank, Chery Automobile, CNPC, Haier Group, Sinopec, Suntech Power Holdings.

¹⁷ Financial Times, 10/2015.

¹⁸ Financial Times, 10/2015.

Analýza čínských investic v ČR a ve světě

Čínské investice ve světě s ohledem na odvětví (2003-2015):¹⁹

Telekomunikace	452
Finanční služby	324
Elektronické součástky	299
Strojní vybavení, přístroje a nástroje	291
Železo	252
Automobilové příslušenství	221
Služby	206
Informační systémy a technologie	171
Spotřební elektronika	135
Textil	114
Ostatní	1 191
Celkem	3 656

Porovnání čínských investic v regionu V4 s ohledem na odvětví v posledních 5 letech (2010-2015):²⁰

Česká republika:

Výroba příslušenství pro automobilový průmysl, elektrotechnický průmysl, spotřebitelské služby, bankovníctví, telekomunikace, farmaceutický průmysl

Slovensko:

Gumárenský průmysl, výroba příslušenství pro automobilový průmysl, služby

Maďarsko:

Informační technologie a telekomunikace, elektrotechnický průmysl, bankovníctví, výroba příslušenství pro automobilový průmysl, chemie, potravinářství

Polsko:

Strojírny, výroba příslušenství pro automobilový průmysl, bankovníctví, elektrotechnický průmysl

Podíl státní agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest na čínských investicích v ČR:²¹

Celkem čínských investičních projektů zrealizovaných prostřednictvím CzechInvest: 11, tj. 61 %

Celkem investovaných prostředků čínských firem prostřednictvím CzechInvest: 90,7 mil USD, tj. 24 %

Celkem vytvořených pracovních míst čínských investorů prostřednictvím CzechInvest: 1498, tj. 48 %

¹⁹ Financial Times, 10/2015.

²⁰ Financial Times, 10/2015.

²¹ CzechInvest, 10/2015.

Analýza služeb a specifických aktivit

Vývoz služeb z ČR do Číny podle pořadí:²²

1. Dopravní služby: 5 109 mil. Kč
2. Výzkum a vývoj: 343 mil. Kč
3. Služby v oblasti výpočetní techniky: 293 mil. Kč
4. Franšízy a podobná práva: 262 mil. Kč
5. Architektonické, inženýrské a ostatní technické služby: 223 mil. Kč

Služby v oblasti turistického ruchu:

Počet čínských turistů v ČR:²³

Rok	Počet turistů
2015	285 404
2014	211 014
2013	174 263
2012	152 866

Celkový počet čínských turistů přijíždějících do ČR: **285 404**²⁴

Meziroční růst čínských turistů mezi 2014 a 2015: **35%**

Průměrná útrata čínského turistu v ČR, bez vlivu turistů z Hongkong: **19 712 Kč**²⁵

Průměrná útrata turistu z Hongkong: **25 146 Kč**²⁶ (nejvíce utratí v ČR turisté z Thajska: 27 643 Kč)

Služby v oblasti vzdělávacího sektoru:

Počet čínských studentů, studujících v zahraničí: **459 800** (z toho 70% na VŠ, 30% na SŠ)²⁷

Trend čínských studentů na zahraničních VŠ a SŠ: od roku 2010 vzrostl z **20% na 30%** počet středoškoláků

Meziroční růst počtu čínských studentů v zahraničí (VŠ i SŠ): **11,1 %**²⁸

Nejvyšší počet čínských zahraničních studentů: USA (**274 439**),²⁹ Velká Británie (**87 895**)³⁰

Počet čínských studentů ve srovnatelné zemi jako ČR: Holandsko (**6 400**)³¹

Počet čínských studentů na VŠ v ČR: přibližně **200**³²

²² MPO, 2015, za rok 2014.

²³ CzechTourism, 2016

²⁴ ČSÚ, AČCKA, 2015.

²⁵ Global Blue, 2016.

²⁶ Global Blue, 2016.

²⁷ ICEF Monitor, Number of Chinese outbound students up by 11% in 2014. 2015.

²⁸ ICEF Monitor, Number of Chinese outbound students up by 11% in 2014. 2015.

²⁹ Project Atlas, USA, International Students in the United States, 2014.

³⁰ UK CISA, UK Council for International Student Affairs, 2015.

³¹ Study in Holland, 2015.

³² Jedná se o přibližný údaj, vycházející u informace českého velvyslanectví v Pekingu, které vyřizuje ročně ca 50 studentských víz, nap. Na Univerzitě Karlově studovalo v roce 2014 40-50 čínských studentů, na VŠFS v roce 2015-2016 ca 60 studentů.

Závěry

- Přímý **export do Číny roste tempem 7,2%**, což odpovídá průměru růstu celkového exportu z ČR do všech destinací.
- **S přihlédnutím k reexportu**, a to pouze přes Německo, však již náš export do Číny dosahuje téměř **100 miliard korun**.
- **Mimořádně roste import z Číny**, který dosáhnul rekordního meziročního zvýšení o 27,8% a zvýšila se tím záporná bilance zahraničního obchodu s Čínou na 418 miliard korun.
- **Česká republika je z pohledu čínských investorů podinvestovaná**, čínské investice se na všech zahraničních investicích v ČR podílejí pouhými 0,36%.
- Ze zemí V4 je **v ČR méně čínských investic než u Maďarska nebo Polska**, z pohledu počtu projektů jsme vůči oběma zemím na polovině, z pohledu finančního vyjádření investic například vůči Maďarsku dokonce jen na jedné třetině.
- Z pohledu **celkových čínských investic ve světě je ČR pro Čínu z pohledu počtu investičních projektů na 36. místě, s podílem 0,5%**.
- Ještě menšího podílu dosahuje ČR jakožto investiční destinace pro čínské firmy **z pohledu celkových alokovaných zdrojů**, kde držíme podíl **0,1%**.
- Zatímco **ve světě investuje Čína zejména do oblastí telekomunikací**, elektrotechniky nebo finančních služeb, **v zemích V4 to bylo zatím hlavně do oblastí výroby automobilových součástek, ICT oborů nebo do strojírenství**.
- Velká **příležitost je v nárůstu podnikání v turistickém ruchu**, meziroční růst počtu čínských turistů v ČR o 35% znamená velkou šanci jak v oblastech přímých turistických služeb, tak druhotně v sektoru maloobchodu, přepravy osob, pohostinství apod. Zajímavé je i to, že **čínští turisté utratí po turistech z Thajska v ČR nejvíce prostředků**.
- **Velké šance jsou i ve sféře vzdělávání**, v případě vstřícnější vízové politiky lze očekávat o řády více studentů, což generuje šanci na celou řadu přímých i nepřímých ekonomických benefitů.